

Den næste sag på dagsordenen var:

**3) Forhandling om redegørelse nr. R 10:
Udenrigsministerens redegørelse af 14. marts
2000 om humanitær intervention på grundlag
af DUPI's udredning om humanitær
intervention.**

(Redegørelsen anmeldt 14/3 00. Redegørelsen givet 14/3 00. Meddelelse om forhandling 14/3 00).

Forhandling

Svend Aage Jensby (V):

Venstres udenrigspolitiske ordfører, hr. Jens Hald Madsen, er forhindret i at være til stede, og derfor skal jeg give udtryk for Venstres synspunkter i forbindelse med regeringens redegørelse, og det kan jeg gøre forholdsvis kort.

Jeg vil gerne starte med at takke for redegørelsen, og samtidig synes jeg, der er grund til at udtrykke anerkendelse for den udredning, DUPI har foretaget, og som regeringens redegørelse jo i meget vidt omfang støtter. Det er næsten samtlige DUPI's holdninger, regeringen erklærer sig enig i eller i hvert fald noterer sig.

Jeg synes, DUPI's redegørelse i den her sag og i disse spørgsmål er lige så interessant og velunderbygget som meget andet af det, der kommer fra DUPI's hånd. Jeg synes, DUPI's redegørelse er et godt værktøj for Folketinget, hvis vi igen kommer i den situation, som vi befandt os i i 1998 og i 1999, og hvor vi skal tage stilling til, om Danmark skal yde militær bistand til humanitære katastrofeområder, hvor alle andre muligheder end en militær intervention mod en selvstændig, suveræn, stat på trods af manglende enighed i FN's sikkerhedsråd skønnes nødvendige af hensyn til grundlæggende menneskerettigheder.

Venstre er enig i DUPI's konklusion og også i regeringens, hvor det anbefales, at man i fremtiden bør anvende en kombination af status quo-strategien og ad hoc-strategien. Målet må være at sikre den gældende internationale retsordens levedygtighed og gøre mest muligt for at sikre, at FN's sikkerhedsråd fastholdes som forum for bemyndigelser til humanitær intervention. Men der er, som vi har set, situationer, hvor FN's handlekraft mere eller mindre bliver lammet, og så må vi forholde os til ad hoc-situationen.

Her vil jeg sige, at der jo i regeringens redegørelse på side 5 forneden og på side 6 gøres nogle overvejelser over, hvorvidt man kan fastlægge bindende kriterier for humanitær intervention, og hvornår man kan gribe ind i den forbindelse. Jeg er ikke uenig i det, der anføres, nemlig at det er forbundet med betænkeligheder at lægge sig fast på for sikre bestemte kriterier. Så på det punkt er jeg også enig i regeringens holdning.

Militær intervention, specielt når der ikke foreligger et FN-mandat, er et overordentlig vigtigt og alvorligt anliggende. Derfor mener Venstre, som det i øvrigt også er anført af DUPI, at intervention kun bør komme på tale, når der er tale om alvorlige og massive krænkelse af menneskerettigheder. Der skal være proportionalitet ved nødvendig magtanvendelse af multinational karakter for stater, der ikke har egne interesser, og kun når Sikkerhedsrådet som nævnt ikke har kunnet handle.

I de situationer, vi stod over for, f.eks. her vedrørende Kosovo, var det jo for mit parti også overordentlig magtpåliggende, at så mange demokratisk valgte regeringer stod bag beslutningen med hensyn til de massakrer, man så i Kosovo.

På side 7 i redegørelsen har regeringen draget konklusionen, og jeg kan kort sige, at Venstre kan erklære sig enig i den.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Jeg sad og overvejede under Venstres ordførerindlæg, om vi havde læst den samme redegørelse og den samme DUPI-rapport. Det må jeg sige, det er virkelig et kunststykke, det her, hvis man formår at bringe overensstemmelse mellem DUPI's anbefalinger og regeringens redegørelse. Det synes jeg er flot gået. Der er ikke overensstemmelse, og det er hele pointen i den diskussion, vi skal have i dag.

Hvor DUPI i sin redegørelse siger, at man enten skal bevare den nuværende strategi med, at FN's sikkerhedsråd skal beslutte, eller evt. i ganske enkelte undtagelsestilfælde skal gå over til en ad hoc-strategi, så er regeringen jo i sin redegørelse meget tættere på et sted mellem strategi III og strategi IV. Det blev i øvrigt påpeget af en af DUPI's medarbejdere, Ole Wæver, da vi havde den store NATO-høring i Folketinget her for 3 uger siden.

Så bare for at fjerne den misforståelse fra starten: Der er ikke overensstemmelse mellem